

maiestriă. Garnitura consta în partea esențială din paseri, care cu cât erau mai variate și mai rari, cu atâta mai bine-venite. Erau: porumbi, sturzi, claponi, rațe, găinuși de Frigia ect. Afară de acestea ca a doua parte integrantă a garniturii figurau diferite soiuri de pesci de mare și de riu ect.

Al doilea rënd de bucate, și care este tot cea produs bucătăria antică mai mareș și mai gaudios, este porcul sëlbatie fript întreg și garnisit cu opt până în douăspre-dece purcei făcuți din aluat reprezentând, se înțelege, fiă-care purcel o prăjitură și adese-orî părțile corpului unui purcel variate după gusturi. Acest cap-de-operă se aducea

pe masă întreg pe o tavă de argint. Musica cânta și maestrul bucătar tăia diferitele părți ale acestui animal după tactul muzicii. Sclavii de serviciu își făceau momentan datoria ascultând fiă-care de comanda ospelui său. Fiă-care din ospetii alegea bucătica, pentru care avea predilecțiune. Ca să nu cređă cine-va, că putea să rămână vre-un ospe stirbit în predilecțiunea sa prin concurență, mă ved silit a adauge, că nu era numai un singur porc sëlbatie (precum nu era nici în celalalt rënd de bucate numai un singur vênat), ci erau mai mulți și adese-orî fripți pe rënd, așa încât ospele putea să aibă când îi venia gustul, prôspătă bucătica, de care avea predilecțiune.

(Va urma.)

El Verdugo.

după H. de Balzac.

(Fine.)

Prânđul era servit. Oficerii așezați la masă îndestuliau o poftă pe care o ațitase osteneła. Unul singur dintre ei, Victor Marchand, lipsia dela ospet. După ce a stat multă vreme la îndoelă, întră în salonul, unde gema sumeța familia de Leganes, și aruncă priviri triste asupra priveliștei pe care o presenta atunci acéstă sală, unde veduse alaltă-eri învêrtindu-se, într'un vals nebun, capetele celor două fete și a celor trei tineri. El se cutremură cugetând că peste puțin se vor rëstogoli tăiate de paloșul călëului. Legați de fotelurile lor aurite, tata și mama, cei trei copii și cele două fete, steteau într'o stare de nemișcare complectă. Opt servitori erau în picóre, cu mânilor legate la spate. Aceste cincispre-dece persoane se priviau cu serioșitate și ochii lor abia trădaș simțămintele, care le însuflețiau. O resignația adâncă și părerea de rău că n'au reușit în întreprinderea lor se cetea pe frunțile lor. Soldați nemișcați îi păziaș respectând durerea acestor cruđi inimi. O mișcare de curiositate însufleții fețele, când se arêtă Victor. El porunci să se deslege osândiții, și merse singur să deslege legăturile, care rețineau pe Clara prinsă pe scaunul său. Ea surise cu tristeță. Oficerul nu putu să se împedece de a atinge brașul tinerei fete, admirând pletele sale negrii, talia ei mlădiôsă. Acésta era o adevêrată Șpaniolă: avea colórea șpaniolă, ochii șpanioli, gene lungi și ochi mai negrii decât pașna corbului.

— Reușit-ai? dișe ea adresându-i unul din acele zimbete funebre unde tot mai rămâne ceva de fată.

Victor nu se putu opri de a geme. El privi pe rënd pe cei trei frați și pe Clara. Unul, cel mai bêtrân, era de trei-deci de ani. Mic, destul de rău făcut, cu un aer mândru și desprețuitor, nu-i lipsia ore-care nobleță în purtare, și nu se părea străin la acéstă delicatetă de simțământ, care făcu altă dată galanteria șpaniolă atât de renumită. El se chema Juanito. Al doilea, Filip, era cam de două-deci de ani. Semeșna cu Clara. Cel din urmă era de opt ani. Un pictor ar fi găsit în trăsutile lui Manoil ceva din acéstă statornică romană pe care a împrumutat-o David copiilor în paginile sale republicane. Bêtrânul marchis avea un cap acoperit de păr alb, care părea eșit dintr'un tablou al lui Murillo. La acéstă vedere, tinêrul oficer clătina din cap, desperând că vreuna din aceste patru persoane va primi têrgul generalului; cu tóte acestea cuteză să-l încrêdă Clarei. Șpaniola se înfioră mai ântăiu,

dar luă de odată un aer liniștit și merse de îngenunchiă înaintea tatălui ei.

— Oh! îi dișe ea, fă pe Juanito să jure că va asculta cu credință de ordinele pe care i le vei da, și vom fi mulțumiți.

Marchisa tresări de speranță; dar când, plecându-se spre bărbatul său, auđi mărturisirea plină de urgiă a Clarei, acéstă mamă leșină. Juanito înțelese totul și sări ca un leu în colivia. Victor luă asupra-și să trâmăta soldații afară, după ce primi dela marchis asigurarea unei supunerii depline. Servitorii fură duși și dați călëului, care-i spânzură. Când familia nu mai avea alt supraveghiător afară de Victor, bêtrânul tată se rădică.

— Juanito! dișe el.

Juanito nu răspunse, decât printr'o înclinare de cap, care era asemenea unui refus, recădu pe scaunul său și privi pe părinții săi cu un ochiș svêntat și spăimântător. Clara veni de se așeză pe genunchii lui, și cu un aer vesel: — Scumpul meu Juanito, dișe ea trecându-i brașul împregiurul gâtului și sărutându-i ochii, decă ai sci cât îmi va fi de dulce mórtea venindu-mi dela tine. Nu voiș avea să sufer urgisitul contact al mânilor călëului. Tu mă vei vindeca de relele care mă așteptăș și... bunul meu Juanito, tu nu voiș să mă veđi a nimănuș, ei bine...

Ochii ei catifelați aruncară o privire de foc asupra lui Victor, ca și când ar fi vrut să deștepte în inima lui Juanito urgiă sa în contra Francezilor.

— Aibi curagiș, îi dișe frate-sêș Filip, altfel rasa noastră mai regescă se vă stinge.

De odată Clara se rădică, grupa care se făcuse împregiurul lui Juanito se despărți, și acest copil, rebel cu drept cuvênt, veđu înaintea lui, în picóre, pe bêtrânul său tată, care strigă cu un ton solenel: — Juanito, îi ordon.

Tinêrul conte rămase nemișcat; atunci tatăl cădu la genunchii lui. Fără de voe, Clara, Manoil și Filip îl imitară. Toți întinșeră mânilor cătră acela, care trebuia să scape familia de uitare, și par că repetară aceste cuvinte părintesci: — Fiul meu, să-ți lipsescă ore ție energia șpaniolă și adevêrata simțibilitate? Vrei tu ore să mă lași multă vreme în genunchi, și trebuie să considerezi tu viața și suferințele tale? Acesta este fiul meu, Dómnă? adăogă bêtrânul întorcându-se cătră marchisa.

— Se învoesce! strigă mama cu desperare când veđu

pe Juanito făcând o mișcare de sprâncene, a căreia însemnare nu era cunoscută decât de ea.

Marichita, a doua fată, sta în genunchi strângând pe mână-sa în slabele ei brațe; și deorece plângea cu lacrimi fierbinți, micul ei frate Manoil veni să o ocărăască. În acest moment capelanul castelului intră și fu îndată impresurat de totă familia, care-l conduse la Juanito. Victor, ne mai putând să sufere această scenă, făcu un semn Clarei, și se grăbi să miergă a face o ultimă încercare pe lângă general. El îl găsi cu voce bună, în mijlocul ospetului, și bând cu oficerii săi, care începeau să țină vorbiri vesele.

O oră în urmă, o sută dintre cei mai însemnați locuitori din Menda veniră pe terasă pentru a fi marturi, după ordinile generalului, la execuția familiei Leganes. Un despărțământ de soldați fu așezat să rețină pe Spaniolii; aceștia fură orânduți sub furcile de care fuseseră spenzurați servitorii marchisului. Capetele acestor cetățeni mai că atingeau picioarele martirilor. La trei-deci de pași de parte de ei, se rădica un busten și strălucia o secure. Călul era acolo în cas de refus din partea lui Juanito. Îndată Spaniolii auziră, în mijlocul tăcerii celei mai adânci, pasurile mai multor persoane, sunetul măsurat al mersului unui pichet de soldați, și ușorul răsnet al puscilor lor. Aceste diferite sgomote erau amestecate cu accentele vesele ale ospetului oficerilor, precum odinioară danțurile unui bal deghisaseră pregătirile sângeroasei trădări. Tote privirile se întorseră către castel, și vedură nobila familie, care înainta cu o siguranță necrețută. Tote frunțile erau liniștite și senine. Un singur om, palid și sfârșit, se rezima de preot, care da toate mângăerile religiunii acestui om, singurul care trebuia să trăească. Călul înțelese ca totă lumea, că Juanito îi primise locul pentru o zi. Bătrânul marchis și femeea sa, Clara, Marichita și cei doi frați veniră să ingenunche la câțiva pași departe de locul fatal. Juanito fu condus de preot. Când ajunse la busten, executorul, trăgându-l de mânecă, îl luă la o parte și îi dede de bună samă câteva instrucțiuni. Confesorul așeză victimele așa ca să nu vadă osânda; dar acestea erau adevărați Spaniolii, cari stară în picioare și fără slăbiciune.

Clara se aruncă mai întâiu către fratele ei. —

— Juanito, îi duse ea, aibi milă de puținul meu curgiu, începi cu mine.

În acest moment, pașii grabnici ai unui om răsunară. Victor sosi pe locul acestei scene. Clara era deja ingenunchiată, albul ei gât chema deja securea. Oficerul pâli, dar găsi puterea de a alerga.

— Generalul îți acordă viața, decă vrei să me ieși de bărbat, îi duse el încet.

Spaniola aruncă asupra oficerului o privire de despreț și de mândria.

— Aide, Juanito! duse ea cu un ton de voce adânc.

Capul ei se restogoli la picioarele lui Victor. Marchisa de Legano lăsă să-i scape o mișcare convulsivă auzind sgomotul; acesta fu singurul semn al durerii sale.

— Sunt eu bine așa, bunul meu Juanito? fu întrebarea micului Manoil către frate-său.

— Ah! tu plângi, Marichito! duse Juanito către soru-sa.

— Oh! da, observă tinera copilă. Cuget la tine, sermanul meu Juanito, tu vei fi prea nenorocit fără de noi.

Îndată se arată marea figură a marchisului. El privi sângele copiilor săi, se întorse către privitorii muți și nemišcați, întinse mâinile către Juanito, și duse cu glas tare: — Spaniolii, dați fiului meu binecuvântarea părintească! Acum, marchise, lovesce fără frică, tu ești fără reproș.

Dar când vedu Juanito apropiindu-se mână-sa, susținută de confesor. — Ea m'a nutrit, stigă el.

Glasul lui scose un strigăt de urgență din adunare. Sgomotul ospetului și risurile vesele ale oficerilor se liniștiră la această strigare spăimântătoare. Marchisa înțelese că curagiul lui Juanito secase, ea se aruncă dintr-o săritură peste balustradă, și-și crepă capul de stânci. Un strigăt de admirare se înălță. Juanito căduse leșinat.

— Generalul meu, duse un oficer pe jumătate băt, Marchand îmi istorisi acum ceva despre această execuțiune, me rămășesc că nu ai ordonat-o

— Uitați D-vastră, Domnilor, strigă generalul G., că preste o lună, cincisute de familii franceze vor fi în lacrimi, și că suntem în Spania? Vreți să ne lăsăm oșele aci? —

După această vorbire nu se găsi nimenea, nici chiar un sub-locotenent, care să îndrăsnescă a-și goli paharul.

Cu tot respectul de care este impresurat, cu tot titlul de el verdugo (călul), pe care i-l-a dat regele Spaniei ca titlu de noblețe marchisului de Leganes, el e mistuit de supărări, trăesce singuratic și se arată rar. Apesat de sarcina admirabilei sale crime, el pare că așteptă cu nerăbdare, ca nascerea unui al doilea fiu să-i dea dreptul de a merge să se întâlnească cu umbrele care-l însoțesc neîncetat.

Paris, Octombrie 1820.

traducere de I. P.

Conferința ținută în Sala Atheneului asupra mișcării literare din cei din urmă zece ani,

de Domnul A. Macedonski, la 8 Martie 1878.

Dómnelor și Domnilor,

Recunosc, că ar fi trebuit să-mi aleg un subiect mai puțin greu de tratat, pentru ca, june, și urcând pentru cea dintâia oră această tribună ilustrată de atâți distinși conferențieri, să pot obține măcar umbra unui succes, atât de trebuințios debutantului. Causa ce m'a silit să trec însă peste ori-ce considerante, și să adopt ca subiect al acestei disertațiuni mișcarea literară, este atât de legitimă, și mi s'a impus cu atâta persistență, în cât am crezut ca o datorie, ca, în lipsa altora, ori cât de modeste ar fi titlurile

mele la bună-voința unui public atât de distins, ca acela care mă onorează astă-seră cu asistența, să nu las să trecă această stagiune a seratelor Atheneului, fără a veni și a-mi înfățișa, dimpreună cu d-vastră, dómnelor și domnilor, mișcarea literară ce s'a produs în junime de câți-va ani încóce, dintr'un punct de vedere cu totul opus ca acela ce a făcut mai săptămânile trecute pe un onorabil conferențiar să semene un funest germene de descurajare

Heliadii, Bolintinenii, Bălcescii, Cărlonii, Costachi, Negruți și întreaga pleiadă ce a creat României o limbă și o